සිනමාව සේකර යුද්ධය හා තවත් කතා

රටක ජීවත් වන සිනමා ලෝලීන් සිනමාහලක් කරා ගොස් සැදී පැහැදී ක්‍රියාවී චිත්‍රපටයක් නරඹන්නේ, එහි සිදාණා නාගය, රූප භාවිතය, කැමරා කෝණ, තාක්ෂණය හෝ රඟපෑමේ ශිල්පීය තුම පිළිබඳ ගැඹුරු අධ්‍යනයක් නොඳැරීමට නොවේය. සිනේ කාන්සිය මගහැර ඒකාකාරීත්වයෙන් මිදීමේ කෙටි ක්‍රියා මාර්ගයක් ලෙස හා සිනිව යම් චින්දනයක් ලබාදෙමින් සිත සැහැල්ලු කර ගැනීමට රසිකයා කොහෝ කැමැත්තිය. සිනමාකරුවා විසින් අදාල ශිල්පීය තුම භාවිතා කර ගනිමින් තම සම්භාරයට පිරිනමන ලද නිර්මාණයන් නැරඹීම රසික ජනතාවට භාර කාර්යයකි. එබැවින් ශාක්ෂණතාවය අහින් ඉතා පැසුණු බුද්ධියක් ඇති ශ්‍රී ලාංකිකයෝ තම රසාස්වාදය සඳහා, මෙදිකා නිර්මාණ රූපවාහිනිය, ශ්‍රවණමාධ්‍ය හා සිනමාව වැනි දෘ කෝරා බේරාගෙන ඒවායින් වන සමාජීය කාර්යයන් මැනවින් ඉදහාගෙන වෙන් වෙන් වශයෙන් රසවිඳීමට පුරුදුව සිටිති. සිහිනමා පටයක් නරඹා එය රසවිඳ නිවසට යන රසිකයා නට තමා පෙර දින තැරුණු සැලෙලයිට් පටයේ තිබූ දර්ශන සමහරවිට උඩු සිහින් අමතක වී යාමට පුළුවන. එයට හේතුව නම් තම ජීවිතාභාවය ඉදිරියටත් පවත්වාගෙන යෑම සඳහා ගත යුතු යන දෙකම වෙහෙසීමට ඇති බැවිනි. සිනමා පටයේ දර්ශන සියල්ල උඩු සිහින් අමතක වී ගියත් නිර්මාණයේ සුවිශේෂ අවස්ථා හෝ රඟ දක්ෂතා ලද නළු නිළියන්ගෙ විශේෂිත රංග නිරූපන, රසිකයකුගෙ යටි හිතේ සුදුකාලිකාවම තැන්පත් වන අවස්ථා ද ඇත. මේම රංග නිරූපනය සමහරක් ප්‍රේක්ෂයේ යම් අවස්ථාවලදී උඩු සිහින් මෝදුවී නැවත ස්මරණය කර රසවිඳීමට රසිකයාට පුළුවන. එය පොදු ධර්මතාවකි.

කුඩා කාලයේ සිටම සිනමාපට රසිකයකු වන මා ගැටවරයිගේ තැරුණු සිනමාපටයක එක්තරා චරිතයක් මේ දිනවල උඩු සිහින මෝදු වී ස්මරණය වේ. සිනමා පටය 'වීර පුරන් අප්පු'ය. මහකෝ රාදලිඟු චරිතය නම් දේශාභිමානයෙන් තැරුණු අවවි කරවන උත්තරීතර බුද්ධසුත්‍රයාගේ (භාග්‍යදාරුවන්ගේ) චරිතයයි.

'වීනාධි කීපයකට පමණක් සීමා වූ එම චරිත රංගය ඉතා අසුරුය. එම නිසා මහතයෙ සද රැඳී ඇත. පසු කාලයක මෙම රංගනය ඉදිරිපත් කළ නළුවා කවුරුන්දැයි සොයා බැලීමේදී ඔහු සිස්ස අබේසේකර නම් විය. එකඳත් සිව ඔහුගේ කුමන හෝ නිර්මාණයක් කලාපළි දුටුවේද මම එතැනය. එමනිසා මට එද සිට ඔහු මහා සිනමාකරුවකු විය. එහි විවාදයක් නැත.

එහෙත් ප්‍රශ්නයකි. මැතකදී මේ මහා සිනමාකරුවාගේ නෙළිතුඩම හසුවී අවලාද ලබන අප සමාජයේ ඉහළ තලයේ වාප්තෙන සුවිශේෂ පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකි. ඉන් එක් අයකු ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාවේ රියර් අද්මිරාල් සරත් වීරසේකරය. අනිත් පුද්ගලයා සාහිත්‍යසූරී ආචාර්ය ගුණදස අමරසේකරය. මා විසින් නම් කරන ලද මහා සිනමාකරුවන්, සාහිත්‍යසූරී ආචාර්යවරයාත්, රියර් අද්මිරාල්වරයාත් යන සිදෙනාගේම පෙළපත් නාමය අවසන් වන්නේ සේකර නමිනි. එමනිසා මෙතැන් සිට මම සේකර යුද්ධයට ළුවෙනිරිනි වෙමි.

ගුණදස අමරසේකරයන් සමන මහා සිනමාකරුවා අරභා ඇති උනන්කම පිළිබිඹු කිරීමේ උගත් යුද්ධයට හේතුසාධ ලිපිවෙ මා ඔවුන් දෙදෙනා කරම උගතෙකු නොවන බව කිව්යුතුය. එහෙත් විනිවිවට මෙන් මෙසේ ලියමි. අපේ මහා සිනමාකරුවා සිනමාව හා සබැඳි පොත්පත් පරිශීලනය කිරීමෙන් ලබා ගත් අත්දැකීම් හා විදේශීය කලාකරුවන් හා නිර්මාණකරුවන්ගේ නිර්මාණ හා තොරතුරු පිළිබඳ දත්ත සමුදයක් අතැතිව ගුණදස අමරසේකරයන් සමන යුද්ධ ප්‍රකාශ කරනවා විය හැක. ඒ බව ඔහුගේ ලිපි මඟින් මනාව පිළිබිඹු වේ.

එහෙත් රියර් අද්මිරාල්වරයා සමඟ අරභා ඇති සංවාද යුද්ධය සඳහා මහා සිනමා කරුවාට දත්ත හෝ රැස් කරගත් කරුණු හෝ උගත්කමක් නැති බව පෙනේ. මේ රටේ ඒජියභාවය, ස්වෛරී භාවය, භෞමික-අඛණ්ඩතාවය, ආර ක්‍ෂාකර ගැනීමේ අද්විතීය සටනේ සූර අවුරුදු 32 ක් රියර් අද්මිරාල්වරයා සමඟ එකතුව සතුරන් සමඟ යුද්ධිවීමේ යුද වැද දහට විශ්වාස සිටින මා හට නිදහස් මහසසින් යුතුව මහා සිනමාකරුවා ආමතිය නැත. ප්‍රාර්තනෝ සිව්යුතු කරුණකි, අබේ සේකර මහත්මයාත්, ඔබ ඇතුළ සමස්ත ශ්‍රී ලංකාවාසී ජනතාවට නිදහස් තම කොටවයට හිස තබා නින්ද යාමට හැකි පරිසරයක් සියල්ලන්ටම ලබාදී ඇත්තේ ඔබ අවලාද කරන රියර් අද්මිරාල්වරයා ඇතුළු ත්‍රිවිධ හමුදාවේ ශූර දෙවියන් නිසා බව සිතා ගත යුතුය. දිවා රෑ නොනිදා කුසට හරි ආහාරයක් නොමැතිව අඳුන් විසින් දේශය ආරක්ෂා කරන්නේ තම ඔබලාට සිනමා නිර්මාණ කිරීමට තබා තම හිසත් තබන්නේ වෙන් කර දමීමට කොටියා පසුබට නොවෙනු ඇත. එම නිසා ප්‍රථමයෙන් තම දේශයේ හමුදාවට ගෞරව කිරීමට ඉගෙන ගන්නැයි ඉල්ලා සිටිමි.

මෙසේ අවලාද නඟන මහත්තයා, ඔබ ගැටවරයේ දෝතට ගෙන හැලුවූ ඉතා ප්‍රසන්න වූ ඉතා සුරතල් වීරසේකර දරුවා ගැන ඔබ නවමත් සිතා සිටින්නෙ බොළඳ අත දරුවෙක් ලෙස නම් ඔබට වැරැදි ඇත. ත්‍රිවිධ හමුදාවේ සිටින ශ්‍රේෂ්ඨ හමුද නායකයෙක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා ජනතාවගෙන්, ත්‍රිවිධ හමුදාවන්ගෙන් පැසසුමට ලක්වී ඇති අද්මිරාල්වරයා කුඩා කාලයේ මොහොතකට හෝ ඔබ දැනේ හැලුවේනම් අද දින ඔබ ආඩම්බර විය යුතුය. එය වෙන කිසිවක් නිසා නොව එද තම දනේ හැලුවූ දරුවා අද දේශයේ ශූරදෙවියෙක් ලෙස සමාජයට උත්තරීතර මෙහෙයක් කරන්නෙකු නිසාය. එහෙත් එම අද්මිරාල්වරයා සමඟ සංවාදයට එකතු වී ඇත්තේ ඉතා සාධාරණ ප්‍රශ්නිමක් ඉතාමත් අවිනිශ්චය ලෙස ජනමාධ්‍ය හරහා විසුරුවා හැරීමේ ක්‍රියාව නිසාය. එය වරදක්ද? අද්මිරාල්වරයා ඔහුගේ සාධාරණ ඉදිරිපත් කිරීම ජනමාධ්‍යයට මුල නොහැර රටට සමාජයට හා විශේෂයෙන් හමුදාවට අසකිරිසියක් ගෙන දෙන ලෙස ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවට හැරීමේ සඳහා මුද හැරීමෙන් එහි අපකීර්තිය රටටත් විශේෂයෙන් හමුදාවටත් එම සාමාජිකයන්ගේ පවුල්වලටත් විශාල පීඩාවක් ගෙන දෙමින් සාප්‍රවම බලපානු ඇත. තම රටේ දුක්දෙමින් මැද ජීවත් වන හමුද බිරිඳ තම කාම ආශාව සිත්හි සඟවාගෙන තැවී තැවී ජීවත්වන්නියක ලෙස හා රහස් තැන ලද කල්හි පිස්සියක මෙන් කාමයේ වරදවා හැසිරෙන්නියක ලෙස සිනමා රූපිව ජාත්‍යන්තරයට වෙළහරීම සිනමා කලාවද? එසේ නැතිනම් සම්මාන හා අධිරාජ්‍යවාදී මුදලට යටවී සංස්කෘතිය විකිණීමේ කලාව දයි අසන්නට කැමැත්තමි.

අබේසේකරයාණනි, අද්මිරාල්වරයා තම හඬ අවදි කර ඇත්තේ සමස්ත ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ සමාජීය හා සංස්කෘතික උරුමය වෙනුවෙනි. එම නිසා ඔබත් අද්මිරාල්වරයාත් දෙපැත්තක රදවා ඔබ දෙදෙනා වෙන එකතු වන ලෙස මහජනයාට දත්වූ කලහි නියැසුවම ඔබේ පැත්තට අත්වන ඉරණම ශූන්‍ය වේ. එනම් සිසිවතු නැත යන්නයි. සියල්ලෝ ම අද්මිරාල්වරයාට එකතුවනු ඇත.

සමාජ අසම්මත නිර්මාණ ජාත්‍යන්තරයට මේද හරින කලාකරුවා ගැන සමාජය අවධියෙන් සිටිය යුතුය. අධිරාජ්‍යවාදී බලවේ හස්ත මඟින් අපේ සමහර කලාකරුවන් ඩැහැ ගැනීමට සැරසෙන බව දන් දන් වැටහේ. විශාල වූයෙන්, ඕදේ සුදනය කොට ගී ගැහැ, එහි ගැළුරන් මුහුදු ජීවිත ගැනත් අබේසේකරයන්ට වඩා හොඳින් දන්නෙමු. එම නිසා අපට සතුටුවන් අනුභව නිරීමට අත්‍යය වූ විට කිසිම දිනක පොඩි කතුලුවන් ගන්නා නැත. හොදට රස කර කැමට්ට නම් ගන්නේ අඩු පඩු විශාල මහ කතුලුවන්ය. එබැවින් රස කර කර මහා සිනමා කතුලුවාට මේසේ දෙයමි. (අනුබව කරමි)

පොත පත පරිශීලනය කිරීමෙන් හා ලෝක සම්මත විභාග හා පරීක්ෂණ සමත්වීමෙන් ලත් ප්‍රතිපල සැලකිල්ලට ගෙන යමෙකුගේ උගත්කම මැන බැලිය නැත. එහෙත් බුද්ධිය එසේ නොවන්නේය. සෙකරම් උගතෙකු වුවත් නිසි ඇතාට නිසි වෙලාවට නිසි ආකාරයට නොගසුරුවන බුද්ධිය පරාජිත භාවය පෙන්නුම් කරයි. රණසිංහ ප්‍රේමදාස නම් මිනිසා පුරණ උගතෙකු නොවීය. එහෙත් ඔහු බුද්ධිමත් පුද්ගලයෙකි. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ බුද්ධිය මෙහෙයවූ සාමාන්‍ය මිනිසා තම රටේ ජීවත්වෙමින් තම සුභදයින් සමඟ එක්ව ජීවත්වන්නෙකි. ඔහුගේ ස්ථිර වාසය මහ මුහුදු ජලය පතිත වී මල බැඳීමට තරම් නිසක් ඔහුට නොමැත. එබැවින් විභිළුවට මේන් තවත් එක් කරුණක් ඔබගෙන් ඇසීමට කැමැත්තමි. තිස්ස අබේසේකර නම් සිනමාකරුවාට, රෝගියකු පරීක්ෂා නොකර 'ඇල්සයිමර්ගෙ වාසිය' නමැති රෝගය යමෙකුට වැලඳී ඇතැයි නිගමනයකට පැමිණීමට හැකි පදිදි සත්වාත් වෛද්‍ය උපාධි සහතිකයක් නිකුත් කළ වෛද්‍ය විද්‍යාලය කුමක්දැයි දැන ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවාසී සියලු රසික ජනතාව කැමැත්තෙන් ඇති බව සහතික කරමි.

ත්‍රස්වාදීන් විසින් ත්‍රිකුණාමලයේ බුදු පිළිමය ඉවත් කරන ලෙස උද්ඝෝෂණය කළ අවස්ථාවේදී තම ආගම ධර්මය කෙරා ගැනීම උදෙසා එම බුදු පිළිමය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා හමුද බල ඇණි යොද අද්මිරාල් විරසේකර මූළ රටේම ජනතාවගේ ගරු ළඟුමනට පත් විය. ඔහුට එසේ ජනතා ප්‍රසාදය ලැබුණේ ඔබ පවසන පරිදි 'ඇල්සයිමර්ගෙ වාසිය' රෝගයෙන් පෙළුණු නිසා දයි අසමි.

තවද ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාවේ රියර් අද්මිරාල් සතතුර සඳහා පත්වන්නේ ඊට පසුල නිල තරාසිරම් රාශියක් පසු කොට ලිඛිත හා ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ හා සේවා පලපුරුද්ද අනුව වන අතර නිලයෙන් නිලය උසස්වීමේදී ඒ සෑම අවස්ථාවේදීම සම්පූර්ණ වෛද්‍ය පරීක්ෂණයකට භාජනය වීමෙන් අනතුරුවය. ඔබගේ මතයට අනුව අද්මිරාල්වරයාගේ වෛද්‍ය පරීක්ෂණ සිදු කළ රජයේ සියලු ම වෛද්‍යවරු ද 'ඇල්සයිමර්ගෙ වාසිය' රෝගයෙන් පෙළුන අය විය යුතුය. ඔබ විසින් නිර්මාණය කරන ලද සිනමා කෘතිකය සැලෙලයිට් පටය වැරදීමකින් ආපස්සට කැඩුනත් තම හෙකොවටම පෙරලා වෙඩි තැබීම සඳහා අණ දීමට තරම් අඩු මානසිකත්වයක් අද්මිරාල්-වරයාට තබා කිසිම හමුද භටයකුට නොමැති බව ඔබ වටහා ගත යුතුව ඇත.

මහා සිනමාකරුවාණනි තම රටේ උත්තරීතර හමුදාවට හෝ හමුදාවයකුට අවලාද අවමාන කිරීම ජාතික ද්‍රෝහී ක්‍රියාවකි. එමෙන්ම හමුද සෙබළ චරිතය හා ඔවුන්ගේ සාමාජිකයන්ගේ ආත්මය විකෘණංගෙන කෑම ද දේශද්‍රෝහී ක්‍රියාවකි. ඔබ දැඩ රණ පෑ වීර බුද්ධපුත්‍ර (භාග්‍යදාරුවන්ගෙ) චරිතය සැලෙලයිට් පටියකට සීමා වී ඇතත් අද්මිරාල්වරයාගේ රංගනය සජීව රංගනයක් බව ඔබට නොවැටහෙන්නේ. මන්ද යැයි පැදුමයකි. ඒ හෙයින් ඔබට මෙසේ දැන්වමි. ප්‍රමයකු වරදක් කළ විට පියා විසින් ප්‍රමයාගේ පැත්ත ගෙන එය නිදහස් කිරීමේදී, සමාජය මහු නියම් පියෙකු ලෙස පිළි නොගනී. එහෙත් ප්‍රමයා තම පියා වීරයකු ලෙස පිළිගනී. එබැවින් ඔබේ සිනමා ළඳරු අනුගාමිකයකු අතින් ද අප සමාජයට යම් වරදක් වී ඇති බව තැගෙන චෝදනා අනුව පිළිගත යුතුය. නියම කලාකරුවකු ලෙස හිතාමතාවත් එම වරද පිළිගැනීමට තරම් නම්‍යශීලී වන ලෙස රාහිගේ නාමයෙන් ඔබගෙන් ඉල්ලා සිටිමි. තවද අප රටේ රසිකයා හැම අවස්ථාවකදීම බලාපොරොත්තු වන්නේ ඕනෑම නිර්මාණයක් තුළින් සමස්ත සමාජයම ගද ගස්වන, විෂබීජ සහිත, දුෂ්ඨ හමන අපිරිසිදු සුළඟක් කිසිම රසිකයෙක් නොපසතනු ඇත. එම නිසා සිනමාකරණය තුළින් අප රටේ සමාජයට අභිතකර, සමාජය පුකෝපකාරී කරවන සුළු නිර්මාණ ලක් දෙරණට යැපී කිසිම දිනයක නොයෙන ලෙසත් විෂ සුළඟ (හෝ) එතු පිණිස සිනමාකරුවන් වශයෙන් වග බලා ගන්නා මෙන් ගෞරවයෙන් ඉල්ලා සිටිමි.

අබේසේකර මහතාණනි, අමතාප නොවන්න, තවමත් මාගේ සිනමා ලෝකයේ අපරාජිත මහා සිනමාකරුවා ඔබ වන්නේය. රහිඳ වචන දෙකක් නැත.

මෙය ජාතිය මුහුණ දෙන ඛේදවාචකය පිළිබඳ ඉඟියකි

තිස්ස අබේසේකරට පිළිතුරක්

රුසියන් නවකථාව, ඇමරිකන් නවකථාව, ජෝර්ස සවිකිනර් ලුණාන්ත ආදී වූ කී නොකී විශ්ව සාහිත්‍ය පදනායන පොළොසය ව ඇත තිස්ස අබේසේකර මහතා ඒ අසීමිත සාහිත්‍ය ඥනයන්, නවකථා විමාරකයා සතුව තිබය යුතු යැයි සංස්කෘතික විඥානයක් සිය ලිපියෙන් අප හමුවෙහි ප්‍රදර්ශනයකර තිබේ. ඒ මහතාට අනුව සාහිත්‍ය නවකතාකරුවෙකි. එපමණක් නොවේ. "විරාගයයන්" ඇත හිට ඇති සිංහල නවකතාව ඉදිරියට ගෙන ගොස් ඇත්තේ නවගත්තේගමයෙ අති විශිෂ්ට නවකතා මඟින් බවද ඔතු බී. බී. සී. සිංහල සංදේශයෙන් පවසා ඇත. බහුගේ මේ ප්‍රකාශය හමුවෙහි ඔතු සමඟ වාද කිරීම නිරර්ථක බව කිව මනා නොවේ. එහෙත් ඒ ප්‍රකාශය, සාහිත්‍ය ඉණ්මවා සිටින, අප අද මුහුණ දෙන ජාතික ඛේදවාචකය පිළිබඳව ප්‍රබල ඉඟියක් සපයන්නක් ලෙස මම දකිමි.

අපේ රට ජාතිය, එක් අතකින් නොව සැම අතකින් විනාශ මුඛය වෙත ළඟා වෙමින් පවතින බව මා කලක් වේලේ සිට පවසා සිටින්නේ කුමක් නිසාද යන්න හෙළි කරන්නේ නොවේද මේ ප්‍රකාශය, මෙවැනි ප්‍රකාශද රටක වසන බුද්ධිමතුන්, සාහිත්‍යකරුවන් වලමත් වූ අද බාල පිරිසක් බවට පත්වීම ඒ විනාශයේ ආරම්භය සනිටුහන් කරනියි යන මතයට මීට වැඩි හොඳ උදහරණයක් තිබිය නැතිද?

ගුණදස අමරසේකර

ගාන්ත සිරිවර්ධන

ලංකාවේ සංස්කෘතියට ආගමට හා විරාසයට නිගා දෙන නිර්මාණ සාදවා තම රටවල රැගෙන ගොස් ප්‍රදර්ශනය කර තමන් වැය කළ මුදල් මෙන් දහගුණයක් ලාභ ලබන තුට ජාත්‍යන්තර ව්‍යාපාරිකයන් අපේ කලාකරුවන් අතහොලු බවට පත් කර ගෙන ඇත. මුදල් ඇති ඕනෑම සුද්ගලයකුට සිනමාපටයක් තුමන හෝ කතා නේමාවක් යටතේ නිර්මාණය කැළ හැක. එලෙසම ජාත්‍යන්තර තරග සාදනා ද ඉදිරිපත් කළ හැක. එහෙත් රටේ සංස්කෘතියට හෝ ආගමට නිගාංදන ආකාරයේ නිර්මාණ ජාත්‍යන්තර තලයට මුදහැරීමට පෙර සංස්කෘතික හා ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අමාත්‍යංශය හරහා නිසි නෙරා ගැනීමකින් පසු එලෙස ජාත්‍යන්තරයට මුද හැරීම උචිත යැයි ප්‍රසාන කරමි. එසේ කිරීමෙන් මෙවැනි ජනාධිපති ධුරය දක්වා තැම්බීමය, අබේසේකරයන්ට වඩා හොඳින් දන්නෙමු. එම නිසා අපට සතුටුවන් අනුභව කිරීමට අත්‍යය වූ විට කිසිම දිනක පොඩි කතුලුවන් ගන්නා නැත. හොදට රස කර කැමට්ට නම් ගන්නේ අඩු පඩු විශාල මහ කතුලුවන්ය. එබැවින් රස කර කර මහා සිනමා කතුලුවාට මේසේ දෙයමි. (අනුබව කරමි)

පොත පත පරිශීලනය කිරීමෙන් හා ලෝක සම්මත විභාග හා පරීක්ෂණ සමත්වීමෙන් ලත් ප්‍රතිපල සැලකිල්ලට ගෙන යමෙකුගේ උගත්කම මැන බැලිය නැත. එහෙත් බුද්ධිය එසේ නොවන්නේය. සෙකරම් උගතෙකු වුවත් නිසි ඇතාට නිසි වෙලාවට නිසි ආකාරයට නොගසුරුවන බුද්ධිය පරාජිත භාවය පෙන්නුම් කරයි. රණසිංහ ප්‍රේමදාස නම් මිනිසා පුරණ උගතෙකු නොවීය. එහෙත් ඔහු බුද්ධිමත් පුද්ගලයෙකි. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ බුද්ධිය මෙහෙයවූ සාමාන්‍ය මිනිසා තම රටේ